De gemeenteraad van Wijchen

18 1 17251 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Beslisnota

Meicirculaire 2018

Wijchen, woensdag 27 juni 2018

Geachte leden van de raad,

Wat adviseert het college te besluiten?

1. Kennis te nemen van de meicirculaire 2018.
2. In te stemmen met:
   a. Het doorvoeren van de mutaties Sociaal Domein op de bijbehorende budgetten.
   b. Het doorvoeren van de mutaties op WMO-oud op de betreffende budgetten;
   c. De ontvangen bedragen van € 31k voor de verhoogde instroom asielzoekers en voor maatschappelijke begeleiding te storten in de reserve "Integratie en participatie statushouders".
   d. Het ontvangen bedrag van € 7k voor de voor maatschappelijke begeleiding statushouders (nieuwe regeling) te storten in de reserve "Integratie en participatie statushouders".
   e. De negatieve structurele mutatie van € 9k vanaf 2018 voor de doeluitkering Armoedebestrijding Kinderen (klijnsmagelden) op het betreffende budget te muteren.
   f. Het incidentele bedrag voor het raadgevend referendum van € 14k aan de betreffende taak toe te wijzen;
   g. De incidentele gelden voor schulden en armoede (2018: € 56k-2019: € 46k-2020;€ 46k) toe te wijzen aan het budget schuldhulpverlening en –preventie)
   h. Het vrij besteedbare saldo in de (meerjaren-)begroting te verwerken.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Op 31 mei verscheen de meicirculaire 2018 voor het gemeentefonds. De inkomsten uit het gemeentefonds zijn de grootste inkomstenbron van de gemeente (ruim 60% van de totale inkomsten). De inkomsten uit het gemeentefonds zijn – behalve de specifieke uitkeringen - vrij besteedbaar. De inkomsten volgen uit de specifieke doorrekening van de circulaires. Er verschijnen drie circulaires per jaar. De meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire. In 2018 is éénmalig een maartcirculaire verschenen.

Deze meicirculaire bevat de uitwerking van de voorjaarsnota van het Rijk, en borduurt voort op de maartcirculaire, waarin de gevolgen van de startnotititie van het kabinet Ruttte III en de financiele uitgangspunten van het IBP zijn verwerkt.

Portefeuillehouder: G.W.R. Gerrits
Informatie: Harald van de Zandschulp
Telefoon: 024 751 71 85
E-mailadres: h.van.de.zandschulp@drutenwijchen.nl

Deze circulaire bevat veel technische wijzigingen, zoals overheveling van het merendeel van het sociaal domein naar de algemene uitkering, waardoor het lastig vergelijken is. De taakmutaties bevatten, naast bijstellingen van eerdere taakmutaties, gelden voor de verhoogde asielinstroom, referendum maart en incidentele gelden voor het voorkomen van schulden en bestrijden van armoede. De uitkomst van deze circulaire is al in de Kaderbrief 2019-2022 verwerkt.

Welk resultaat willen we bereiken?
De verwerking van deze circulaire is een vast onderdeel van onze begrotingscyclus. De verwerkingswijze is ongewijzigd ten opzichte van voorgaande circulaires. We geven inzicht in de ontwikkeling van het gemeentefonds, waarbij we gelden voor specifieke taakmutaties ook op dat beleidsterrein muteren. Het ingezette traject om behoedzaam om te gaan met de schaarse middelen zetten we voort. Hiertoe actualiseren we het financiële perspectief van de gemeente Wijchen met deze cijfers, zodat ze bij toekomstige besluitvorming betrokken kunnen worden. Met de doorrekening van de meicirculaire brengen we het Wijchense deel van de uitkering uit het gemeentefonds vanuit het Rijk in beeld. De uitkomsten zijn opgenomen in de Kaderbrief 2019, zodat dit betrokken kan worden bij de afwegingen in het proces van de meerjarenbegroting 2019-2022. De mutaties van eerdere jaren betrekken we bij het saldo van de Jaarrekening 2018.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?
2.1 De gelden in de algemene uitkering zijn vrij besteedbaar.
Het gemeentefonds kent 4 soorten uitkeringen: Een specifieke uitkering, een Doeluitkering (DU), een Integratie-uitkering (IU), en de Algemene uitkering (AU). De gelden vanuit de specifieke uitkering zijn alleen aan dat doel te besteden (meestal met afrekening achteraf). De overige uitkeringen zijn in beginsel vrij besteedbaar.

2.2 De uitkomsten van deze circulaire zijn in de Kaderbrief 2019-2022 opgenomen.
Bij het opstellen van de Kaderbrief zijn de uitkomsten al verwerkt. Dat geldt ook voor de impact die het heeft aan de kostenkant, zoals de loon- en prijsindex en macro-economische ontwikkelingen op de bijstandsontvangers. Zo blijven de kosten- en opbrengsten in evenwicht voor wat betreft deze ontwikkelingen.

2.3 De uitkering vanaf 2019 is lager dan bij de maartcirculaire.
Het accres is de toename van het gemeentefonds, dat is gerelateerd aan de verwachte uitgaven van het Rijk. Dit is nu lager dan bij de maartcirculaire. De oorzaken zijn met name een lagere bijstelling van de loon- en prijsindex. Aan de kostenkant valt deze indexatie ook lager uit. Dat vindt u niet terug in deze circulaire, maar is al wel opgenomen in de Kaderbrief 2019-2022. Daarnaast heeft het Rijk de verwerking van de ruimte onder het BCF-plafond gewijzigd. Daardoor zijn de uitkomsten lager (zie tegenargument 2.3).

2a tot en met h.1.
Deze mutaties lichten we onder het kopje Financiën nader toe.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?
2.1 Voor het IBP zetten we geen extra geld opzij.
In het voorjaar is het Interbestuurlijk Programma (IBP) opgesteld om met alle bestuurslagen gezamenlijk aan 10 opgaven te werken. Wijchen zal hieraan ook een bijdrage moeten leveren. In de wandelgangen wordt er gesproken over het accres als zijnde "IBP-gelden". Dit is onjuist. Het zijn vrij besteedbare gelden. De gemeenteraad van Wijchen gaat zelf over de inzet hiervan en weegt dit af bij het begrotingsproces. Van de gemeenten wordt wel verwacht dat zij (dus vanuit hun eigen middelen) bijdragen aan de doelstellingen van het IBP. We zullen onze bijdrage aan deze ambities ook in ons eigen beleid moeten borgen. We hebben geen extra middelen gereserveerd hiervoor.

2.2 Het Rijk heeft de verwerking van de ruimte onder het BCF-plafond veranderd.
Het bedrag dat alle gemeenten samen kunnen declareren in het BTW-compensatiefonds (BCF) is door het Rijk gemaximeerd. Wordt er minder gedeclareerd dan het maximum dan wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Dit noemen ze de ruimte onder het BCF-plafond. Andersom is ook het geval. Wordt er teveel gedeclareerd, gaat dat ten koste van het gemeentefonds. Het Rijk heeft in voorgaande jaren altijd vooraf een inschatting van het terug te storten bedrag naar het gemeentefonds. Dit werd meerjarig vertaald. Daar zijn ze mee gestopt. Pas in september bekijken ze dit voor alleen dát jaar. Met ingang van 2019 is de ruimte onder het BCF-plafond in deze circulaire op € 0 gezet. Dat levert een fors nadeel op. We weten dat de verwachting is, dat de ruimte langzaam afneemt, o.a. door aantrekkende investeringen en verhoging van het lage BTW-tarief. In het traject naar de septembercirculaire gaan we bekijken of hier een inschatting te maken is van de verwachte declaraties ten opzichte van het BCF-plafond en wat de impact daarvan is.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Tabel 1: Verloop vrij besteedbaar saldo en totale mutatie.

Bedragen x € 1.000*	**Oude jaren**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Meicirculaire 2018		55.289	56.782	58.268	59.706	61.124
Maartcirculaire 2018		54.754	57.210	58.928	60.548	62.219
Mutatie totaal	**38**	**536**	**-428**	**-660**	**-842**	**-1095**
Waarvan taakmutaties:						
a. Sociaal Domein	0	346	122	96	101	200
b. WMO-oud	-6	98	297	467	614	787
c. Verhoogde asielinstroom*	31	0	0	0	0	0
d. Maatschappelijke begeleiding	0	7	0	0	0	0
e. Armoedebestrijding kinderen	0	0	-9	-9	-9	-9
f. Schulden en armoede	0	56	46	46	0	0
g. Referendum	0	14	0	0	0	0
Vrij besteedbaar	**44**	**-17**	**-884**	**-1.260**	**-1.548**	**-2.073**

*tellingen betreffen onafgeronde bedragen.

Toelichting taakmutaties

a1. Sociaal domein.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein met ingang van 2019 opgaat in de algemene uitkering en daarmee deel uitmaakt van de trap-op-trap-af systematiek. We moeten dan uit het accres de ontwikkelingen van prijs en volume opgangen. Het betreft de volgende onderdelen:

- IUSD Wmo 2015, met uitzondering van Beschermd wonen
- IUSD Jeugdhulp, met uitzondering van Voogdij/18
- IUSD Participatie, onderdeel Re-integratie
- IU Wmo 2007, met name huishoudelijk.

De bedoeling is dat de uitgezonderde onderdelen op termijn ook worden toegevoegd.

De huidige Integratie-Uitkering Sociaal domein houdt met ingang van 2019 op te bestaan. Het inweven van die gelden in de maatstaven van de algemene uitkering is technisch gezien een zeer omvangrijke operatie. Er zijn hierdoor ook herverdelingseffecten opgetreden, die nu handmatig door het Rijk zijn geneutraliseerd via een suppletie-uitkering (€ 40k). Deze blijft van toepassing tot de verdeelmodellen sociaal domein binnen het gemeentefonds naar verwachting in 2021 integraal zijn aangepast. Besloten is om een breed kwantitatief (vervolg-)onderzoek te houden gericht op een integrale nieuwe verdeling van de middelen in het gemeentefonds voor het sociaal domein (nieuwe en oude taken) per 2021.

Na de invoer van de nieuwe taken in het sociaal domein in 2015 hebben we, net als veel andere gemeenten, een koppeling gelegd tussen lasten en ontvangen baten voor deze taken. Nu het integreerbare deel van het sociaal domein is ingeweven in de algemene uitkering in 2019 weten we nog niet of het mogelijk blijft deze koppeling één op één in stand te houden.

b. WMO oud.

Ook deze post is vanaf 2019 opgenomen in de algemene uitkering. Loon- en prijsvolume zijn toegekend voordat de overheveling plaatsvond.

c. Verhoogde asielinstroom.

Dit is de laatste tranche die volgt uit te afspraken van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom voor de geplaatste statushouders. Net als de vorige ontvangsten storten we de ontvangen bijdragen in de reserve "Integratie en participatie statushouders" om hieruit de toekomstige kosten te kunnen dekken. Dit is inclusief eventuele extra kosten voor uitvoering en overhead. De middelen worden door het college vrijgegeven op basis van planvorming. We krijgen € 31k in het gemeentefonds is op basis van werkelijk gerealiseerde plaatsen.

d. Maatschappelijke begeleiding.

Dit bedrag is toegekend voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun familieleden. Deze gelden worden achteraf toegekend op basis van werkelijke aantallen. We storten deze gelden in de reserve "Integratie en participatie statushouders".

e. Armoedebestrijding bij kinderen.

Bij de decembercirculaire 2016 hebben we voor het eerst geld ontvangen voor armoedebestrijding bij kinderen. Door herijking van de verdeelsleutel is een kleine correctie toegepast.

f. Schulden en armoede.

Het kabinet heeft voor 3 jaar (2018 t/m 2020) in totaal € 148k ter beschikking gesteld om een impuls te geven aan gemeentelijk beleid voor het voorkomen van schulden en het bestrijden van armoede, in het bijzonder kinderen.

g. Referendum.
Voor de uitvoering van het referendum over de Wet op de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten krijgen we dit geld van het Rijk om onze kosten te dekken.

h. Vrij besteedbaar.
Het vrij besteedbaar saldo is het geld dat we muteren op het saldo van ons meerjarenperspectief. In dit geval verslechterd het meerjarenperspectief hierdoor in alle jaren ten opzichte van de maartcirculaire. De uitkomsten zijn al in de kaderbrief 2019-2022 verwerkt. In het verdere begrotingstraject zullen we de uitkomsten van de septembercirculaire verwerken.

i. Kolom oude jaren.
Dit betreft mutaties over 2016 en 2017 op basis van geactualiseerde maatstaven in relatie tot het totaal beschikbare saldo van het gemeentefonds.

Overige mededelingen / niet financieel vertaald.
In de circulaire zijn items opgenomen die (nog) geen financiële vertaling hebben.

Dit gaat over:
1. *Transformatiefonds Jeugd (regionaal)*
   Het transformatiefonds is bedoeld de transformatiebeweging te bevorderen. Voor de jaren 2018 t/m 2020 is jaarlijks € 36 miljoen beschikbaar, in totaal € 108 miljoen. In juni 2018 worden de 'spelregels' van het Transformatiefonds Jeugd gepubliceerd die mede met de VNG zijn opgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze een jeugdzorgregio een bijdrage kan ontvangen, en aan welke voorwaarden voldaan moet worden.

2. Voorziening knelpunten sociaal domein.
   Er is in totaal € 200 miljoen beschikbaar voor de knelpunten sociaal domein (Jeugd en WMO-nieuw). Het is bestemd voor gemeenten met aanzienlijke tekorten over 2016 en 2017. De regeling moet nog worden vastgesteld. Wijchen onderzoekt of zij in aanmerking komt voor een deel van deze gelden en zal zonodig een aanvraag doen. We verwachten bij de decembercirculaire duidelijkheid over de verdeling.

3. Evaluatie verdeelmodellen sociaal domein.
   Het ministerie van BZK start een onderzoek naar de verdeelmodellen in het sociaal domein. Dit onderzoek is gericht op een nieuwe verdeling van het gehele sociaal domein binnen de algemene uitkering in 2021.

b. Communicatie
N.v.t.

c. Uitvoering
De uitkomsten van deze circulaire zijn verwerkt in de kaderbrief 2019-2022.

d. Overlegd met
Externe adviseur gemeentefonds

Bijlagen
1. Meicirculaire 2018

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,

De gemeenteraad van Wijchen

18 1 17251 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Raadsbesluit

Meicirculaire 2018

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelet op:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 27 juni 2018

besluit:

1. Kennis te nemen van de meicirculaire 2018.
2. In te stemmen met:
   a. Het doorvoeren van de mutaties Sociaal Domein op de bijbehorende budgetten.
   b. Het doorvoeren van de mutaties op WMO-oud op de betreffende budgetten;
   c. De ontvangen bedragen van € 31k voor de verhoogde instroom asielzoekers en voor maatschappelijke begeleiding te storten in de reserve "Integratie en participatie statushouders".
   d. Het ontvangen bedrag van € 7k voor de voor maatschappelijke begeleiding statushouders (nieuwe regeling) te storten in de reserve "Integratie en participatie statushouders".
   e. De negatieve structurele mutatie van € 9k vanaf 2018 voor de doeluitkering Armoedebestrijding Kinderen (klijnsmagelden) op het betreffende budget te muteren.
   f. Het incidentele bedrag voor het raadgevend referendum van € 14k aan de betreffende taak toe te wijzen;
   g. De incidentele gelden voor schulden en armoede (2018: € 56k-2019: € 46k-2020;€ 46k) toe te wijzen aan het budget schuldhulpverlening en –preventie)
   h. Het vrij besteedbare saldo in de (meerjaren-)begroting te verwerken.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van Klik hier als u een datum wilt invoeren.

De voorzitter, De griffier,